

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 18. augustā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jānis Neimanis un Juris Juriss,

kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzējas [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 134/2026),

konstatēja:

1. Ieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma (turpmāk – Privatizācijas pabeigšanas likums) 7. panta otro un 2.¹ daļu (turpmāk arī – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam, 105. panta pirmajam un trešajam teikumam un spēkā neesošu no [datums].

2. Apstrīdētās normas nosaka:

“(2) Valsts īpašumu privatizāciju veicošā institūcija nedrīkst nodot privatizācijai apbūvētu zemesgabalu, par kuru Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu, ka zemesgabals saglabājams valsts īpašumā, jo tas ir nepieciešams valsts pārvaldes funkciju veikšanai saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu. Ministru

kabineta lēmumā norādāms, kuras valsts pārvaldes funkcijas veikšanai zemesgabals nepieciešams.

(2¹) Ja valstij piederošs vai piekrītošs apbūvēts zemesgabals saskaņā ar citiem likumiem nav privatizējams vai atsavināms, valsts īpašumu privatizāciju veicošā institūcija šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā pieņem pamatotu lēmumu par atteikumu nodot privatizācijai attiecīgo valstij piederošu vai piekrītošu apbūvētu zemesgabalu.”

3. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā noteikts, ka konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Latvijas Republikas Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt minētā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šādu uzskatu pamatot.

Personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja, pirmkārt, personai Latvijas Republikas Satversmē ir ietvertas konkrētas pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; un, otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Latvijas Republikas Satversmē ietvertās pamattiesības (piemēram, *Satversmes tiesas 2024. gada 24. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2023-36-03 5. punkts*).

Pieteikuma iesniedzēja ir divu ēku (būvju), kas atrodas uz valstij piederoša zemesgabala, īpašniece. Minētā zemesgabala lietošanas veids citstarp ir meža zeme, un tas atrodas Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslā. Izskatot Pieteikuma iesniedzējas privatizācijas ierosinājumu par šo zemesgabalu, Ministru kabinets pieņēma rīkojumu par tā noraidīšanu (turpmāk – Rīkojums). Tajā, citstarp pamatojoties uz Privatizācijas pabeigšanas likuma 7. panta otro daļu, norādīts, ka zemesgabals saglabājams valsts īpašumā Meža likumā un Aizsargjoslu likumā noteikto mērķu sasniegšanai. Pieteikuma iesniedzēja Rīkojumu pārsūdzēja administratīvajā tiesā, taču tā noraidīja viņas pieteikumu gan pirmajā, gan arī apelācijas instancē. Savukārt Senāts atteicās ierosināt kasācijas tiesvedību. Turklāt rīcības sēdes lēmumā tika vērsta uzmanība uz to, ka Rīkojums pamatots ar Privatizācijas pabeigšanas likuma 7. panta 2.¹ daļu.

Pieteikumā norādīts, ka apstrīdētās normas nerada pietiekami skaidru, paredzamu un savstarpēji saskaņotu tiesisko pamatu, lai varētu nošķirt atšķirīgus valstij piederoša zemesgabala privatizācijas atteikuma pamatus – pirmkārt,

zemesgabala nepieciešamību valsts pārvaldes funkcijas veikšanai un, otrkārt, citos likumos paredzētus privatizācijas atteikuma pamatus. Pieteikuma iesniedzējai esot aizsargājama tiesiskā palāvība, ka zemesgabala privatizācijas atteikums tiks balstīts uz vienu no šiem pamatiem. Lai arī Rīkojumā ietverta atsauce uz Privatizācijas pabeigšanas likuma 7. panta otro daļu, saturiski tas pamatots ar šā likuma 7. panta 2.¹ daļu. Liedzot iegūt īpašumā zemesgabalu, uz kuras atrodas Pieteikuma iesniedzējai piederošas ēkas (būves) un turpinot dalītā īpašuma tiesiskās attiecības, valsts ierobežojot viņai pilnvērtīgu sava īpašuma izmantošanu. Tādējādi tiekot pārkāpts Satversmes 1. pantā ietvertais tiesiskās noteiktības un tiesiskās palāvības aizsardzības princips un aizskartas Pieteikuma iesniedzējai Satversmes 105. panta pirmajā un trešajā teikumā ietvertās tiesības uz īpašumu.

No pieteikuma izriet: lai arī Rīkojumā ietverta atsauce uz Privatizācijas pabeigšanas likuma 7. panta otro daļu, kas paredz, ka atteikuma nodot zemesgabalu privatizācijai pamatā ir tā nepieciešamība valsts pārvaldes funkciju veikšanai, pēc būtības privatizācijas atteikums pamatots ar šā likuma 7. panta 2.¹ daļu, proti, ka valstij piederošs apbūvēts zemesgabals nav privatizējams saskaņā ar citiem likumiem. Tādējādi nav gūstams apstiprinājums tam, ka Privatizācijas pabeigšanas likuma 7. panta otrā daļa Pieteikuma iesniedzējai būtu piemērota vai ka šī norma aizskartu viņai Satversmē noteiktās pamattiesības.

Savukārt Privatizācijas pabeigšanas likuma 7. panta 2.¹ daļā ietverta atsauce uz citos likumos minētiem valstij piederoša zemesgabala privatizācijas atteikuma tiesiskajiem pamatiem, taču pati norma tos neparedz. No Rīkojuma izriet, ka minētā zemesgabala privatizāciju liedz Meža likuma un Aizsargjoslu likuma normas. Arī administratīvā tiesa norādījusi, ka Rīkojums pamatots ar citos likumos noteiktajiem ierobežojumiem valstij piederošā zemesgabala privatizācijai, proti, Meža likuma 44. panta ceturtās daļas 3. punkta b) apakšpunktu un Aizsargjoslu likuma 36. panta trešās daļas 1. punktu (*sk. Administratīvās rajona tiesas [datums] sprieduma lietā Nr. [..] 8. punktu, Administratīvās apgabaltiesas [datums] sprieduma lietā Nr. [..] 16. un 20. punktu un Senāta [datums] rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. [..] 4. punktu*). Tādējādi pieteikumā nav pamatots tas, kādā veidā Privatizācijas pabeigšanas likuma 7. panta 2.¹ daļa aizskar Pieteikuma iesniedzējas pamattiesības.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 134/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina